

Informacija o refundaciji dijela plaćenih godišnjih kontribucija za 2024. i 2025. godinu iz Programa unije u okviru IPA III

Na putu pristupanja Evropskoj uniji (EU) Crna Gora učestvuje u programima koji su namijenjeni daljem napretku države u različitim oblastima od ključnog značaja za punopravno članstvo. Programi Unije, kao jedan vid podrške EU jačanju specifičnih oblasti, namijenjeni su sektorima nauke, kulture, obrazovanja, zapošljavanja, preduzetništva, inovacija i slično.

Potpisivanjem međunarodnog Sporazuma između Vlade Crne Gore (resornog ministarstva/nadležne uprave za oblast u kojoj se sprovodi Program Unije) i Evropske komisije (EK), Crna Gora preuzima obavezu učešća u konkretnom programu tokom sedmogodišnjeg perioda koji se vezuje za finansijsku perspektivu (2014-2020. i 2021-2027.), a za šta postoji obaveza uplate godišnjih kontribucija (tzv. entry ticket) budžetu EU tokom cijelog perioda. Sporazumom je predviđena mogućnost refundacije dijela plaćene kontribucije, koji varira u prosjeku od 45% do 50%.

Sprovođenje samog programa se odvija u centralizovanom sistemu u kojem je EK odgovorna za finansijsko upravljanje, pripremu i objavu konkursa, evaluaciju i selekciju dostavljenih ponuda, pripremu i potpisivanje ugovora, kao i praćenje realizacije projekata, dok resorno ministarstvo/uprava za oblast iz koje se sprovodi program ima funkciju koordinatora na državnom nivou.

Obaveza uplate kontribucija se realizuje na godišnjem nivou i u iznosima unaprijed definisanim sporazumima. Kada je u pitanju refundacija dijela plaćenih kontribucija, Direktorat za upravljanje strukturama pretpristupne podrške EU Ministarstva finansija je nadležno tijelo, kao tijelo koje je u sistemu indirektnog upravljanja nadležno za finansijsko upravljanje IPA programima. Resorna ministarstva/uprave, nakon potpisivanja sporazuma, na godišnjem nivou dobijaju tzv. debitne note, koje predstavljaju zahtjeve za uplate godišnjih kontribucija. Nakon realizacije plaćanja, resorno ministarstvo/uprava dostavlja kopiju debitne note i swift izvještaja (kao dokaza o plaćanju) Direktoratu za upravljanje strukturama pretpristupne podrške EU, koji dalje sprovodi proceduru refundacije dijela plaćenih kontribucija od strane EK.

Sedmogodišnji period 2021-2027 IPA III perspektive donosi određene izmjene u pogledu refundacije dijela plaćenih godišnjih kontribucija, na način da je uvedena procedura zaključivanja ugovora sa jednim organom na nivou državne uprave. Ovaj ugovor predstavlja osnov za slanje zahtjeva za refundaciju dijela plaćenih godišnjih kontribucija.

Imajući u vidu da je Direktorat za upravljanje strukturama pretpristupne podrške EU Ministarstva finansija nadležan za slanje zahtjeva za refundaciju dijela plaćenih godišnjih kontribucija, a poštujući ulogu Direktorata u sistemu indirektnog upravljanja, ugovor ispred Vlade potpisuje Ministar finansija, dok će Direktorat za upravljanje strukturama pretpristupne podrške EU nastaviti sa realizacijom aktivnosti u domenu svojih nadležnosti, a sve u cilju povlačenja što većeg dijela dostupnih sredstava po osnovu refundacije dijela plaćenih godišnjih kontribucija.

Važno je istaći da, u slučaju kašnjenja sa uplatom godišnjih kontribucija u skladu sa rokovima iz dostavljenih debitnih nota, EK obračunava zateznu kamatu, koja predstavlja trošak na teret budžeta. Dodatno, na osnovu važeće finansijske regulative, EK primjenjuje i mogućnost prinudne naplate po osnovu dugovanja usljed neplaćenih godišnjih kontribucija od strane države i to na način da se sporni iznosi potraživanja naplaćuju iz sredstava koja su Crnoj Gori na raspolaganju kroz IPA, odnosno kroz pojedinačne programe koji se finansiraju iz IPA sredstava, što predstavlja značajan problem za indirektno upravljanje IPA programima, jer se time ugrožava sprovođenje pojedinačnih ugovora i dovodi se u pitanje efikasnost rada svih tijela koja su dio sistema indirektnog upravljanja IPA sredstvima.

Ukupan iznos plaćenih godišnjih kontribucija za 2024. i 2025. godinu iznosi **3.611.761,41€**.

Ugovorom koji će biti potpisan je definisan maksimalni iznos refundacije od strane Evropske unije – **1.393.604,51€**, koji će predstavljati direktan prihod budžeta. U tabeli u nastavku je dat pregled Programa unije u kojima Crna Gora učestvuje i iznos plaćenih godišnjih kontribucija za 2024. i 2025. godinu, kao i iznos sredstava koja će biti refundirana iz podrške EU:

Program Unije	Resorno ministarstvo	Iznos godišnje kontribucije za 2024. godinu (€)	Iznos refundacije (€) ¹	Iznos godišnje kontribucije za 2025. godinu (€)	Iznos refundacije (€) ²
Horizon 2020	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	1.396.178,29	477.612,79	1.245.403,38	447.027,75
Creative Europe	Ministarstvo kulture i medija	75.126,00	37.563,00	79.423,00	37.328,81
Single Market Programme	Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama	47.670,70	23.736,50	48.013,00	22.566,11
Customs	Poreska uprava	11.042,00	5.521,00	11.450,00	5.381,50
Fiscalis	Uprava carina	10.162,00	4.922,82	10.538,00	4.952,86
EaSI	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga	25.000,00	12.500,00	35.000,00	16.450,00

¹ U skladu sa odredbama ugovore, član 3 posebnih uslova, maksimalan iznos koji može biti refundiran od strane EU jeste 50% godišnjih kontribucija za 2024. i 47% godišnjih kontribucija za 2025. godinu.

Program Unije	Resorno ministarstvo	Iznos godišnje kontribucije za 2024. godinu (€)	Iznos refundacije (€)¹	Iznos godišnje kontribucije za 2025. godinu (€)	Iznos refundacije (€)²
Digital Europe	Ministarstvo javne uprave	106.000,00	53.000,00	81.000,00	38.070,00
EU4Health (DG SANTE + DG HERA)	Ministarstvo zdravlja	153.773,00	76.886,50	119.435,04	56.134,47
Citizens, Rights and Values (CERV)	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	12.444,00	6.222,00	16.836,00	7.912,92
LIFE	Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	0,00	0,00	127.267,00	59.815,49
Ukupno		1.837.395,99	697.964,60	1.774.365,42	695.639,91

GRANT UGOVOR
- EKSTERNE AKCIJE EVROPSKE UNIJE -
CRIS BR: IPA III-ENEST/2026/491-049
("ugovor")

Evropska unija, koju zastupa Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, adresa: Vuka Karadžića 12, 81000 Podgorica, Crna Gora ("Ugovorno tijelo")

sa jedne strane,

i

Vlada Crne Gore, koju zastupa Ministarstvo finansija, adresa: Stanka Dragojevića 2, 81000 Podgorica, Crna Gora

s druge strane,

("strane")

dogovorile su se o sledećem:

Posebni uslovi

Član 1. — Svrha

- 1.1 Svrha ovog ugovora je dodjela granta od strane Ugovornog tijela za finansiranje akcije pod nazivom: **“Podrška za učešće Crne Gore u programima Unije za 2024. i 2025. godinu”**, opisanim u Aneksu I. Korisnik IPA III će učestvovati u sledećim programima: HORIZON; CUSTOMS; FISCALIS; Kreativna Evropa – Kultura i mediji; Državljeni, jednakost, prava i vrijednosti (CERV); Digitalna Evropa; Jedinstveno tržište; EU program za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), EU za zdravlja i LIFE program.
- 1.2 Korisniku će biti dodijeljen grant pod uslovima i odredbama definisanim ovim ugovorom, koji se sastoji od ovih posebnih uslova („posebni uslovi“) i aneksa, za koje korisnik ovim putem izjavljuje da se sa njima upoznao i da ih prihvata.
- 1.3 Korisnik prihvata grant i obavezuje se da će biti odgovoran za sprovođenje akcije.

Član 2. — Period sprovođenja akcije

- 2.1 Ovaj ugovor stupa na snagu na dan kada ga potpiše druga od dvije strane potpisnice.
- 2.2 Sprovođenje akcije će početi:
 - dan nakon što ga druga od dvije strane potpiše
- 2.3 Period sprovođenja akcije, na način predviđen Aneksom I, je 12 mjeseci.
- 2.4 Period izvršenja ovog ugovora završava kada Ugovorno tijelo izvrši isplatu finalnog iznosa i, u svakom slučaju, najkasnije 18 mjeseci nakon isteka perioda sprovođenja definisanog članom 2.3, osim u slučaju njegovog produženja u skladu sa članom 12.5 Aneksa II.

Član 3 — Finansiranje akcije

- 3.1 Ukupni prihvatljivi troškovi se procjenjuju na 2,876,014.12 EUR, na način naveden u Aneksu III.
 - 3.2 Ugovorno tijelo se obavezuje da će finansirati maksimalni iznos od 1,393,604.51 EUR. Ovaj iznos predstavlja 50% iznosa godišnjih kontribucija za 2024. godinu (uključujući naknadu za učešće) i 47% godišnjih kontribucija za 2025.godinu (uključujući naknade za učešće).
- Konačan iznos doprinosa Ugovornog tijela utvrđuje se u skladu sa članovima 14. i 17. Aneksa II.

Član 4. — Izvještavanje i aranžmani plaćanja

- 4.1 Plaćanja će se vršiti u skladu sa članom 15. Aneksa II, opcija br. 3, na način predviđen u članu 15.1.
- 4.2 Plaćanja će se vršiti na sledeći način: nadoknada konačnog iznosa granta od 1,393,604.51 EUR u skladu sa članom 3.2.

Zahtjev za plaćanje sačinjava se prema modelu u Aneksu V i uz njega se prilaže:

- Zahtjev za uplatu godišnjih kontribucija i naknade za učešće za sve programe EU u kojima zemlja učestvuje (zahtjevi za plaćanje-debitne note);
- Dokaz o uplati svih godišnjih kontribucija i naknada za učešće za sve programe EU u kojima zemlja učestvuje (SWIFT izvještaji);
- Izvještaj u skladu sa Aneksom VI.

Član 5. — Kontakt adrese

5.1 Sva komunikacija u vezi sa ovim ugovorom biće u pisanoj formi, uz navođenje broja i naziva akcije i šalje se na sledeće adrese:

Za Ugovorno tijelo

Zahtjevi za plaćanje i prateći izvještaji, uključujući zahtjeve za promjenu aranžmana bankovnih računa, šalju se na:

Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori

Vuka Karadžića 12, 81000 Podgorica, Crna Gora

Prima: Sektor za finansije, ugovore i reviziju

Email: delegation-montenegro-fcs@eeas.europa.eu

Za korisnika

Ministarstvo finansija

Stanka Dragojevića 2

81000 Podgorica, Crna Gora

1. Gdin Velibor Damjanović, Generalni direktor/Zamjenik NAO, Direktorat za upravljanje strukturama pretprijetne podrške EU, velibor.damjanovic@mif.gov.me
2. Gđa Žana Jovanović, Načelnica Direkcije za finansijsko-računovodstvene poslove i koordinaciju Plana rasta, Direktorat za upravljanje strukturama pretprijetne podrške EU, zana.jovanovic@mif.gov.me

Član 6. — Aneksi

6.1 Sledeći dokumenti su priloženi ovim posebnim uslovima i čine sastavni dio ugovora:

Aneks I: Opis akcije

Aneks II: Opšti uslovi koji se primjenjuju na grant ugovore finansirane od strane Evropske unije za spoljne akcije

Aneks III: Budžet za akciju

Aneks IV: Nabavka od strane korisnika bespovratnih sredstava u kontekstu eksternih akcija Evropske unije – nije primjenjivo

Aneks V: Zahtjev za plaćanje za ugovor o grantu i finansijski identifikacioni obrazac

Aneks VI: Završni narativni i finansijski izvještaj koji prati zahtjev za isplatu

Aneks VII: Finansijski identifikacioni obrazac

6.2 U slučaju sukoba između odredaba ovih posebnih uslova i bilo kojeg Aneksa, posebni uslovi će imati prednost. U slučaju sukoba između odredaba Aneksa II i odredaba drugih aneksa, prednost imaju odredbe Aneksa II.

Član 7. — Drugi posebni uslovi koji se odnose na akciju

7.1 Opšti uslovi u Aneksu II dopunjeni su sledećim

7.1.2 Primjenjuju se sledeća odstupanja od Aneksa II:

Član 2.1 – tačke d), e), g) i h) nisu primjenjive.

Član 6.2 se ne primjenjuje jer se plan komunikacije ili izvještaj o njegovoj implementaciji od strane koordinatora ne podnosi na odobrenje.

Član 14.2 – U skladu sa članom 14.1, sledeći direktni troškovi Korisnika će biti prihvatljivi: naknade za učešće i finansijski doprinos za 2022. godinu u skladu sa relevantnim ugovorima između EU i Crne Gore.

Član 15.3 – Zahtjev za isplatu sačinjava se po modelu u Aneksu V i uz njega se prilaže: (a) zahtjev za isplatu godišnjih kontribucija i naknade za učešće u svim EU programima (zahtjevi za plaćanje-debitne note); (b) Dokaz o uplati svih godišnjih kontribucija i naknada za učešće u svim EU programima u kojima učestvuje korisnik IPA III (SWIFT izvještaji); (c) Izvještaj u skladu sa Aneksom VI.

Član 15.7 – nije primenljivo.

Sačinjeno na crnogorskom jeziku u dva originalna primjerka, od čega jedan originalni primjerak za Evropsku komisiju, i jedan originalni primjerak za korisnika.

U ime korisnika

Ime: _____

Pozicija: _____

Potpis: _____

Datum: _____

U ime Ugovornog tijela

Ime: Bernard Brunet

Pozicija: Šef sektora za saradnju

Potpis: _____

Datum: _____